

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Noskové a soudců JUDr. Zoji Dvořákové a Mgr. Zdeňka Lehovce ve věci

žalobce: **B** [redacted] **V** [redacted], nar. [redacted]
bytem [redacted]

proti

žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 16, Praha 2

o náhradu škody a nemajetkové újmy a o zdržení se zneužívání materiálů o žalobci založených v PL Havlíčkův Brod,

k odvolání žalobce proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 30. září 2019, čj. 14 C 274/2015-89,

takto:

- I. Usnesení soudu I. stupně se ve výrocích I. a II. **potvrzuje**.
- II. Ve výroku III. se usnesení soudu I. stupně **zrušuje** a v tomto rozsahu (žádost žalobce o ustanovení advokáta) se řízení **zastavuje**.
- III. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.**

Odůvodnění:

1. Usnesením ze dne 30. září 2019, čj. 14 C 274/2015-89, Obvodní soud pro Prahu 2 (I.) odmítl žalobu ze dne 12. 10. 2015 ve znění doplňujícího podání žalobce ze dne 31. 7. 2019, (II.) rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a (III.) zamítl návrh žalobce na ustanovení zástupce z řad advokátů.
2. Rozhodnutí o odmítnutí žaloby odůvodnil tím, že usnesením ze dne 27. 6. 2019 vyzval žalobce, aby odstranil vady žaloby, která tak, jak ji žalobce podal, nebyla způsobilou k projednání, avšak ani poté, co žalobce doplnil žalobu podáním ze dne 31. 7. 2019, její vady odstraněny nebyly. Žaloba tak neobsahovala srozumitelné vylíčení rozhodných skutečností týkajících se tvrzeného nesprávného úředního postupu a také újmy, kterou měl v důsledku takového pochybení žalobce utrpět, scházelo v ní vysvětlení příčinné souvislosti mezi tvrzeným pochybením státu a vzniklou škodou. Pro tyto zásadní vady žaloby nebylo možno v řízení o ní pokračovat (nejasné vylíčení skutku neumožnilo ani posouzení, zda jsou splněny podmínky řízení). O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 146 odst. 3 o.s.ř. s tím, že žalované v řízení náklady nevznikly. Zamítavý výrok o požadavku žalobce na ustanovení advokáta byl odůvodněn zjištěním, že již dříve soud dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a tak je tomu i nyní, nelze mu proto ustanovit zástupce na náklady státu (§ 138 odst. 1, § 30 o.s.ř.).
3. Proti tomuto usnesení (výslovně proti jeho výrokům I. a III.) podal žalobce včasné odvolání, jímž se domáhal změny napadeného rozhodnutí tak, že se žaloba neodmítá a žalobci se ustanovuje zástupce z řad advokátů. Namítl podjatost Městského soudu v Praze jako celku a uvedl, že podjatou je také soudkyně soudu I. stupně JUDr. Hrehová. Odkázal na odvolací důvody podle § 205 odst. 2 písm. b/, d/, f/ a g/ o.s.ř. a požádal o „změnu zdůvodnění tzv. odůvodnění“ napadeného usnesení. Uvedl, že své odvolání dodatečně upřesní; k jeho zdůvodnění však zatím vyjádřil nesouhlas s tím, že by jeho podání mělo být nesrozumitelné, když v doplnění z 31. 7. 2019 uvedl, co je předmětem žaloby, o co se jedná a v čem spočívá nesprávný úřední

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Pečenková.

postup a jaké s sebou nese celoživotní následky pro žalobce. Doplnil, že byl pronásledován [REDAKCE] avšak jedinci ze samozvaného vedení [REDAKCE] úmyslně neevidovali, protože se represí a stalinskému teroru vůči sobě nemohl účinně bránit, že na krytí tohoto stavu se podílí OS pro Prahu 2 a MS v Praze, že s nástupem soc. dem. k moci „ve zdejších městě“ na podzim 1998 byly vůči němu realizovány dle metodiky StB koordinované represe a pronásledování. Vyjádřil přesvědčení, že za tohoto stavu věci musí nést ČR následky a přiznat žalobci bezplatnou právní pomoc, neboť tento stav zavinila ČR, nikoli žalobce. Odvolání uzavřel sdělením, že soudkyně Hrehová je podjatá, což zamřela; důvod její podjatosti spatřuje žalobce v tom, že se tato soudkyně na popsaném systému řadu let podílí.

4. Na výzvu soudu, aby odvolatel toto podání (odvolání) do 20 dnů opravil tak, aby bylo zřejmé, v čem spatřuje nesprávnost napadeného rozhodnutí nebo řízení jeho vydání předcházejícího, a aby sdělil, čeho se podaným odvoláním domáhá (odvolací návrh) reagoval žalobce podáním, jímž požádal o prodloužení lhůty do té doby, než mu bude umožněno seznámit se se spisem. Lhůta mu byla prodloužena do 15. 5. 2020, žalobce však o její prodloužení požádal ještě dvakrát, naposledy do 30. 6. 2020. Zdůrazňoval, že MÚ [REDAKCE] mu přislíbil, avšak dosud neposkytl, soupis spisů vedených na [REDAKCE] tj. i spisů týkajících se jeho žaloby z 18. 7. 2018. Během června, července a srpna 2020 žádné doplňující podání žalobce soudu doručeno nebylo. Soud I. stupně proto předložil spis odvolacímu soudu k rozhodnutí s předkládací zprávou obsahující údaj, že odvolání bylo vadným podáním, které nebylo opraveno.
5. Odvolací soud po zjištění, že odvolání je přípustné a bylo podáno včas a osobou k tomu oprávněnou, přezkoumal napadené usnesení včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, aniž nařizoval ve věci jednání (§ 214 odst. 2 písm. c/ o.s.ř.). Na rozdíl od soudu I. stupně neměl za to, že vady odvolání brání odvolacímu přezkumu napadeného rozhodnutí, neboť je zřejmé, že odvolatel brojí proti odmítnutí jeho žaloby a žádá, aby v řízení bylo pokračováno, a proti zamítavému rozhodnutí o jeho žádosti o ustanovení zástupce s tím, že žádá, aby mu bylo vyhověno. Základním kritériem přezkumu takového rozhodnutí je jeho procesní správnost, jakož i správnost řízení, které předcházelo jeho vydání. S ohledem na obsah spisu tedy odvolacímu přezkumu napadeného rozhodnutí nic nebrání.
6. Odvolací soud se předně zabýval námitkou podjatosti soudkyně, neboť kdyby rozhodovala soudkyně vyloučená z projednání a rozhodnutí věci z důvodu své podjatosti, bylo by to bez dalšího důvodem ke zrušení rozhodnutí podle § 219a odst. 1 písm. a/ o.s.ř. Tuto námitku však nepovažuje za důvodnou. Vágní tvrzení o tom, že „soudkyně se na popsaném systému řadu let podílí“, není způsobilé odůvodnit závěr o jejím vyloučení pro podjatost; soudce je podle § 14 odst. 1 o.s.ř. vyloučen z projednávání a rozhodnutí věci, má-li vztah k některému z účastníků řízení nebo jejich zástupcům nebo k projednávané věci; takový osobní vztah musí být v konkrétních rysech tvrzen a také prokázán. Tak ale námitka podjatosti soudkyně odůvodněna nebyla. Žalobce tímto způsobem – jen s poukazem na „podporu systému žalobcovy diskriminace“ - průběžně namítá podjatost všech soudců i asistentů Obvodního soudu pro Prahu 2, a podává-li odvolání, pak všech senátů Městského soudu v Praze, a taková jeho obecná námitka nemůže být s ohledem na zákonnou úpravu vyloučení soudce shledána důvodnou.
7. Pokud jde o přezkoumávané rozhodnutí, je nutno konstatovat, že soud I. stupně odmítl nejasné podání (žalobu) až poté, co žalobce poučil, že toto podání má vady, pro které nelze v řízení o něm pokračovat, vyzval jej, aby tyto vady odstranil, a za tím účelem mu poskytl přiměřenou lhůtu. Poskytl mu také velmi podrobné poučení, jak konkrétně je třeba opravu, popř. doplnění podání, provést. Protože však ani poté nedošlo k dodatečnému odstranění vad podání, soud je jako nejasné odmítl.
8. Tomuto rozhodnutí soudu I. stupně nelze ničeho vytknout. Postupoval v souladu s ust. § 43 odst. 1, 2 o.s.ř. a nepochybil, když žalobu odmítl proto, že v řízení o ní nebylo možno pro její vady pokračovat. Jak je zřejmé z obsahu spisu, žalobce popsal rozhodné skutečnosti tak, že Česká

republika úmyslně neodstranila a nešetřila zločiny komunismu, které měly být páčány na jeho osobě z politických důvodů v době vymezené zák. č. 480/91 Sb., současně namítl nepřiměřenou délku řízení, nešetření jeho podnětů (uvedl různé spisové značky bez bližšího vysvětlení, čeho se mají týkat a jakou roli hrají v odůvodnění žaloby), poukázal také na zneužívání materiálu vytvořeného k osobě žalobce Psychiatrickou léčebnou [redacted]. Žalobou se domáhal (1) zaplacení částky 80 miliónů Kč k náhradě nemajetkové újmy a 1,5 miliónu Kč k náhradě škody, která žalobci vznikla „na nákladech vynaložených od r. 1974“, a (2) uložení povinnosti ČR zdržet se zneužívání nezákonně založeného materiálu o žalobci v PL [redacted] a odvolat tvrzení uvedené v tzv. znaleckém posudku z 16. 9. 1974 a odstranit následky jeho existence“ do 30 dnů od právní moci rozsudku. Takto obecně koncipované odůvodnění žaloby neumožňuje soudu, aby v řízení pokračoval, neboť neumožňuje ani posouzení, zda jsou splněny podmínky řízení, zejména zda v téže věci neprobíhá řízení jiné (překážka litispendence) nebo o ní již nebylo rozhodnuto (res iudicata). Odvolacímu soudu je známo, že žalobce opakovaně podává žaloby, v nichž si stěžuje na nešetření svých podnětů, neostalinskou represí namířenou proti němu apod. Tato vágní žalobní tvrzení byla tedy odůvodněním řady návrhů, a právě proto, že jsou tak široká a obecná, jsou jako odůvodnění žaloby nanejvýš problematická. Precizní vymezení skutku je totiž nutným předpokladem pro to, aby řízení o něm mohlo před soudem proběhnout. Soud I. stupně správně vyzval žalobce, aby nesprávná jednání státu konkretizoval, případně aby označil rozhodnutí, která považuje za nezákonná, neboť ne každý nesprávný úřední postup může být odpovědnostním titulem – vyústilo-li jednání orgánů státu ve vydání rozhodnutí, může být odpovědnost státu daná jen tehdy, bylo-li rozhodnutí shledáno nezákonným. Protože žalobce označil řadu spisových značek, je otázným, jak tato řízení probíhala, jak v nich bylo či nebylo rozhodováno, a to vše měl žalobce na výzvu soudu doplnit, jak k tomu byl vyzván. Žalobce podává podobných návrhů velké množství a patrně si neuvědomuje, že neuvede-li to přesně a v konkrétních rysech, soud nemůže domýšlet, co má žalobce na mysli „neostalinskou represí“, „systematickým poškozováním“ žalobce či „koordinovanou represí a pronásledováním dle metodiky StB“. Nejasným zůstal i žalobní požadavek (petit) v části týkající se uložení povinnosti „zdržet se zneužívání nezákonně založeného materiálu o žalobci v PL [redacted] a odvolat tvrzení uvedené v tzv. znaleckém posudku z 16. 9. 1974 a odstranit následky jeho existence“, který nebyl dostatečně konkrétní ani srozumitelně argumentačně odůvodněný.

9. Soud I. stupně, který byl navrhovatelem při odstraňování vad žaloby procesně příspustným způsobem nápomocen (§ 43 odst. 1 o.s.ř., podrobné poučení v rámci usnesení z 27. 6. 2019), avšak jeho snaha vyšla vniveč, proto nikterak nepochybil, když žalobu jako nejasné podání, jehož vady nebyly odstraněny, odmítl (§ 43 odst. 2 o.s.ř.).
10. Odvolací soud proto výrok I. o odmítnutí žaloby a na něm závislý výrok II. o nákladech řízení jako věcně správně potvrdil (§ 219 o.s.ř.).
11. Pokud jde o zamítavé rozhodnutí o požadavku žalobce na ustanovení zástupce z řad advokátů, je nutno zdůraznit, že soud I. stupně o tomto návrhu vůbec věcně rozhodovat neměl. Předně je třeba poukázat na skutečnost, že žalobce v podání z 31. 7. 2019 požádal o ustanovení zástupce, „pokud by byl OS pro Prahu 2 s výše uvedeným (doplněním žaloby – pozn. odvolacího soudu) nespokojený“ (viz č. l. 87 spisu); podle § 41a odst. 2 o.s.ř. se však *ke úkonu účastníka, který je vázán na splnění podmínky, nepřihlíží*. K podmíněné žádosti o ustanovení zástupce proto soud I. stupně neměl přihlížet, a rozhodl-li o ní, rozhodl bez návrhu v řízení, které je zásadně návrhové. Odvolací soud proto jeho rozhodnutí – výrok III. napadeného usnesení – zrušil a v tom to rozsahu řízení zastavil (§ 219a odst. 1 písm. a/ ve spojení s § 221 odst. 1 písm. c/ o.s.ř.). Stejný postup odvolacího soudu by však byl namístě i v případě, že by žádost podmíněnou nebyla – o žádosti o ustanovení zástupce žalobci v tomto řízení již bylo rozhodnuto (č.l. 15 ve spojení s č.l. 19), takže dalšímu rozhodování o ní bránila překážka věci rozsouzené. V případě nepodmíněné žádosti by jí proto soud I. stupně nemohl vyhovět ani ji zamítnout, nýbrž řízení o ní zastavit pro nedostatek podmínek řízení (res iudicata).

Poučení:

Proti výroku I. tohoto usnesení lze podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně dovolání, které je přípustné jen tehdy, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Proti výrokům II. a III. není dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. h/ a j/ o.s.ř.).

Praha 21. září 2020

JUDr. Irena Nosková v. r.
předsedkyně senátu